GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 84. 13. Lipca 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiące

Okólniki

O postanowieniu nowych myt drogowych i mostowych w Cyrkule Sandeckim.

Dekretem wysokiey Kamery nadworney dnia 31. Maia b. r. do liczby 21164 zapadłym zalecono, myto drogowe i mostowe w Limanowy i Nowym Sandczu, tudzież myto mostowe w Grybowie postanowić.

W następności więc tego pobierane będzie według zasad Okólnika z dnia 15. Czerwca 1821 Nro. 31269.

a) W Limanowy myto drogowe za trzy mile, i myto mostowe podług 3ciey klassy;

b) w Nowym Sandczu myto drogowe za dwie mile, i mostowe podług 3ciey klassy, nakoniec

c) w Grybowie myto mostowe podług 3ciey klassy, a to zaczawszy od 1. Września r. b.

We Lwowie dnia 21. Czerwca 1825.

(*Podpisy.*)

O sprawowaniu urzędowem Zwierzchności ekonomicznych w załatwieniu sporów, oprócz sądowego przyięcia ostatniey woli i sądowey deklaracyi śmierci zaszłey osób nie obecnych.

Na zapytanie: czyli i w iakich przypadkach Zwierzchności ekonomiczne, prócz sądowego przyięcia ostatniey woli i sądowego uznania za umarłą osoby nieobecney, podług ustawy sądowniczey na prowincyi zaprowadzoney, wyłączone być maią od urzędowan, powszechną Ustawą cywilną, sądowniczym Władzom przeznaczonych? — C. K. naywyższy Trybunał Sprawiedliwości, Wyrokiem Swoim z dnia 24. Marca r. b. do liczby 1896/110 postanowił: Że przy istnieiącey Ustawie sądowey, nie pozostaie nic innego, iak zdać na Dominia, aby pod własną rękoymią, do którey prócz tego są obowiązanemi, o to się starały, aby spory przez osobę sądową, do sprawowania Urzędu sędziego cywilnego, upoważnioną, albo też przez delegowany Magistrat załatwiane, iak równie w przypadkach sądownego przyięcia ostatniey woli, lub gdzie dla przyspieszenia pertraktacyi spadkowey, o sądowne uznanie osoby nieobecney za umarłą rzecz idzie, §§. 589 i 277 powszechney Ustawy cywilney zachowane były; że atoli oprócz sporów inne sprawy, to iest takie, które na mocy Dekretu nadwornego z dnia 21. Sierpnia 1788 do liczby 879. Zbioru ustaw sądowych, przez Urzędnika ekonomicznego załatwiane być mogą, i względem których Urząd ekonomiczny, zastępywać ma Władzę sądową, którey powszechna Ustawa, takowe sprawy przeznacza, ułatwiane być maią przez Urzędnika, posiadaiącego zdolności, do uskutecznienia przepisów w tey mierze powsz. Ust. Cyw. obiętych, potrzebne; ile, że Urząd zwierzchniczy każdego Dominium bez różnicy, czyli takowe przez ten lub ów organ, sądownictwo swoie w rzeczach spornych lub innych wykonywa, za iedyny Sąd mieyscowy uważanym być musi, do ktorego tak strony, iak sam Sąd zwierzchniczy, odnosić się maią.

Które to naywyższe postanowienie, dla zachowania powszechnie ogłasza się.

We Lwowie dnia 10. Czerwca 1825.

(*Podpisy.*)

— Z *Wiédnia d.* 11. *Lipca.* —

Gazety Medyiolańskie z 4. i 5. Lipca zawieraią następuiące szczegóły względem dalszego NN. Cesarstwa pobytu w Bergamo: »N. Pan zwiedził w d. 2. Lipca ogrod Maffeis, poczém oglądał iescze nieukończoną główną szkołę normalną, założoną kosztem miasta w mieyscu dogodnem dla młodzieży szkolney ze wszystkich części onegoż. Z tamtąd udał się Monarcha do teraźnieyszey tymczasowey, wyżey wspomnioney szkoły i do szkoły główney normalney płci żeńskiey.

N. Cesarzowa oglądała w dniu wspomnionym kościoł S. Grata, tudzież przyległy klasztor i warsztat organów PP. Serassy.

Po południu przedstawioną była szlachta płci oboiey maiąca wstęp na pokoie. Wieczorem N. Dwor zaszczycił obecnością swoią teatr Riccardi. Dnia następuiącego 3. Lipca byli NN. Cesarstwo i Wice-Królestwo obecnymi wyposażeniu 80 dziewcząt, każdey po 60 Lirów, dla których już dawniey Municypalność Bergamska na uroczystość pobytu nayiaśnieyszego Monarchy w wspomnionym mieście iako dla dziewcząt ubogich i cnotliwych z miasta i prowincyi przeznaczyła. Tegoż samego dnia rozdała także Municypalność dawniey uchwalone wsparcie po dwa ZR. w śrebrze każdemu ubogiemu mieyskiemu, a słabemu przez

)(

wiek lub na iaką inną chorobę chroniczną. Z sali, w którey wyżey namienione posiagi rozdawano, udał się N. Pan do ogólnego szpitalu i domu obłąkanych *alla Maddalena* i poświęcił naywiększą uwagę oglądaniu tych instytutów iakoteż domu sierot płci żeńskiey. O godzinie 3 dawał Monarcha wielu osobom posłuchanie. N. Pani po rozdaniu posagów w sali mieyskiéy iakeśmy namienili, oglądała w przyległey gminie położony klasztor Salezyianek, kościoł farny wspomnioney gminy, wystawiony podług rysu budowniczego Gaudrio, i wiele innych osobliwych malowideł, między innemi iedno sławnego Appianiego, i sztuczne rzeźby w drzewie w Zakrystyi.

O to są artykuły Konwencyi zawartéy w Medyiolanie d. 28. Maia r. b. między Jego C. K. Mością a Królem Jego Mością Oboiey Sycylii względem dalszego pobytu Austryiackiego korpusu woyska w wspomnionem Królestwie i oznaczenia siły onegoż. Art. 1. Korpus Austryiacki posiłkowy pozostanie nadal pod rozkazami Króla Jmci Sycyliyskiego aż do końca Marca 1827 pod temi samemi warunkami, iakie Konwencyia z d. 18. Października 1821 w Neapolu zawarta, oznaczyła, i podług odmienionych przepisów, obiętych artykułami dodatkowemi, również w Neapolu w d. 24. Kwietnia 1825 iakoteż w d. 31. Sierpnia 1824 podpisanemi, do których ieszcze następuiące dodane zostały: Artykuł II. Ponieważ stan finansów Króla Jegomości Sycyliyskiego niedozwala na osadzenie woyskowe większych wydatków, iak takowe podług przepisów ostatnich artykułow dodatkowych z d. 31. Sierpnia 1824 do miesiąca Maia 1826, były ograniczone; z drugiey zaś strony, że dla Austryiackich finansów z przedłużenia terminu dla woyska osadzaiącego kray, żaden ciężar wyniknąć niepowinien, zatem liczba woyska Austryiackiego w obiedwóch częściach Królestwa z tey i drugiey strony ciaśniny ma być stosunkowo zmnieyszoną w tym sposobie, aby przez to osiągniona oszczędność, ułatwiła dalszy pobyt woysku osadzaiącemu, do czasu poprzedzaiącym artykułem oznaczonego, nie przewyższaiąc wydatków artykułem dodatkowym z d. 31. Sierpnia 1824 przepisanych, gdyż liczba woyska ustanowiona iest oraz na 15000 ludzi. Art. III. Gdyby iednak stan woyska Króla Jmci Sycyliyskiego podniósł się do takiego stopnia, iżby Monarcha ten znaydywał potrzebę zmnieyszenia woysk wyżey namienionych bez naruszenia bezpieczeństwa Królestwa, zatem w takim razie woysko to na żądanie Króla Jmci zmnieyszone będzie do 12000 i ze zmnieyszenia tego wypływaiąca oszczędnosć, przypadnie na korzyść Króla Jmci Sycyliyskiego. Art. IV. Ponieważ ninieyszy artykuł dodatkowy wymaga, szczególnego sposobu wykonania w granicach drugim artykułem oznaczonych, zatem takowe będą przedmiotem dalszych układów między Rządem Króla Jmci Sycyliyskiego i naczelnym Wodzem woyska osadzaiącego. Art. V. Artykuły Konwencyy z d. 18. Października 1821 z d. 24. Kwietnia 1823, i z d. 31. Sierpnia 1824, które ninieyszemi artykułami dodatkowemi ni odmianie ni ograniczeniu nie uległy, w swoiey zupełney pozostaią mocy.

Dyrekcyia uprzyw. Austryiackiego narod. banku spaliła publicznie 10 mil. pieniędzy papierowych we Wtórek dnia 19. Lipca 1825 o godzinie 9 rano w przytomności delegowanych C. K. Kommissarzy, i C. K. Stanu, kredytu i centralney nadworney Izby rachunkowéy, w domu do tego przeznaczonym na stoku przed bramą zwaną Stubenthor.

W Wiedniu dnia 14. Lipca 1825.

(*Podpisy.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Z Panamy odebrano wiadomości datowane z Limy z początku Maia. Takowe donoszą, że między Olanetą a Jenerałem Sucre zaszła potyczka, która skończyć się miała z zupełną klęską woysk pierwszego. Olaneta ze swoiemi stronnikami miał uciec. Twierdza Kalao ieszcze się nie poddała, mówią atoli, iż poddanie się teyże niebawem nastąpi; ponieważ oblężonym odięto wodę do picia.

Okręt przybyły do Nowego Orleanu w d. 10. Maia przywiózł wiadomość, o powstaniu korpusu Mexykańskiego w d. 30. Kwietnia na wyspie Sacrificios, przyczém wszystkich Oficerów pozabiiano. Jenerał Mexykański w sąsiedztwie Vera-Cruz stoiący, wyruszył natychmiast przeciwko temu korpusowi, który zatknął chorągiew Hiszpańską, zmusił go do poddania się, i kazał 20 z iego dowódców rozstrzelać.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 29. Czerwca były ostatnie pokoie na ten rok w Carltonhouse, szczególniéy dla tego, by niedawno posunieni Oficerowie siły morskiey i lądowey mogli być przedstawieni. Krol Jegomość dał posłuchanie Xięciu Glocester, Xięciu Leopoldowi, P. Kanningowi, P. Peel, Posłowi Hiszpańskiemu, Lordowi Strangfordowi i P. Strangford-Kanningowi.

W d. 4. Lipca dał Król świetny bal w pałacu St. James, na którym znaydowało się 500 osób.

W d. 6. Lipca nastąpiło odroczenie Parlamentu przez Królewską Kommissyią. Lord Kan-

clerz czytał w iéy imieniu Mowę, na wstępie którey okazane iest zadowolenie Króla Parlamentowi, że Członki onegoż ukończyły swoie mozolne prace. Daléy Król Jegomość dziękuie za gorliwość i wytrwałość, iakie Parlament przy rozpoznaniu stanu Irlandyi okazał, i sądzi się być szczęśliwym, iż może oznaymić przyiaźny sposób myślenia obcych Mocarstw względem Anglii, iakoteż onych życzenie ku utrzymaniu powszechnego pokoiu. Atoli Król Jegomość ubolewa nad przedłużeniem woyny w Indyiach Wschodniach, spodziewa się iednak po usiłowaniach woyska Angielskiego, że zaspokaiaiący położy koniec. Izbie Niższéy dziękuie Król szczególniéy za zezwolenie summ na opędzenie potrzeb roku bieżącego, tudzież chwali korzyści, iakie wyniknąć muszą ze środków przedsięwziętych przez Parlament do rozszerzenia handlu, mianowicie osad. Z czego Król Jegomość iest tego zdania, że ten środek przekona Angielskich poddanych w nayodlegleyszych osadach o troskliwości Parlamentu dla dobra powszechnego.

Xiążę i Xiężna Northumberlandyi przybyli do Londynu w d. 2. Lipca z podróży swoiéy do Paryża i Rheims.

Z obrad na posiedzeniu Izby Niższéy w d. 1. Lipca należy namienić o odpowiedzi, którą, iak iuż donieśliśmy dał P. Kanning Broughamowi na pytanie: Czyli Francuzi opuszczą prędko Hiszpaniią i dla czego Kadyx uzbraiaią? — Odpowiedź ta opiewa: »Przedmiot, o którym zacny Mowca namienia, zaymował długo Rząd Angielski i ieszcze go zaymuie. Przygotowany iestém oświadczyć, że Ministrowie odbierali zawsze od Rządu Francuzkiego zapewnienia, zupełnie mię przekonywaiące, iż ani cienia nie ma zamiaru, aby twierdze Hiszpanii chcieli trzymać po opuszczeniu tego kraiu przez woysko Francuzkie. — Nie mam naymnieyszego wyobrażenia, aby Rząd Francuzki myślał o zatrzymaniu owych twierdz i wiém, że uzbraiania namienione ograniczaią się na zwyczaynych naprawach. Mogę stanowczo zapewnić, że Francyia ani grosza nie dała na te poprawy i wierzę, że i Hiszpaniia nie wydała więcey, iak tyle, ile na utrzymanie onych było koniecznie potrzeba. Może zaspokoi to Izbę, iż w zeszłym miesiącu Grudniu zapytywaliśmy się Rządu Francuzkiego o iego względem Hiszpanii zamiarze. Odpowiedz tegoż była, iż postanowiono woysko osadzaiące zmnieyszyć na 22,000, ale oprócz tego ieszcze do d. 1. Kwietnia utrzymać w Hiszpanii 8 do 10,000 ludzi. Sądzę, iż ten korpus nadzwyczayny wyruszył, lub iest w pochodzie. Co się zaś dotycze czasu, w którym owe 22,000 opuszczą półwysep, tedy nie mogę w téy mierze dać mojego zdania, i wątpię, czyli sam Rząd Francuzki w stanie dać na to zaspokaiaiącą odpowiedź. Tymczasem wierzę, że zacny Pan (Brougham) nie może sobie życzyć bardziey, wyyścia Francuzów z Hiszpanii, iak same Władze Francuzkie chciałaby, by nayprędzéy mogły być w stanie przedsięwziąć ten odwrót. Spodziewaią one się ieszcze dotąd osiągnąć zamiar osadzenia, i aby tenże przyśpieszyć, dotąd kray zaymuią. Tyle zdaie się być pewną, iż dawnieysze obawy w Anglii względem skutków pobytu Francuzów w Hiszpanii, nie potwierdziły się. Dozwolcie mi WPanowie ponowić na honor to osobiste zapewnienie, iż w tym względzie nie czuię ani obawy niespokoyności, niteż zazdrości. Przekonmy iestém, iż Rząd Francuzki ma szczéry zamiar kazać wyciągnąć woyska z Hiszpanii, skoro tego dozwolą okoliczności:« — Na uwagę Lorda Johna Russel, iż w skutek ostatniéy ugody ustać ma osadzenie kraiu przez woyska Francuzkie, iesli Król Ferdynand nie będzie ich więcey potrzebował, odpowiedział P. Kanning: »Stosownie do ostatniéy konwencyi wyciągnienie woysk nie zależy iedynie od Króla Ferdynanda. Czas wyciągnienia woyska dawnieyszemi konwencyiami przeznaczony, przedłużono dwa razy, i dla tego przy ostatniey konwencyi Rząd Francuzki wolał żadnego nie oznaczać terminu i nie chciał, aby takowy od iego iedynie woli zawisł, bez względu na stan Hiszpanii; zatém wyciągnienie woysk Francuzkich zależy teraz od rozstrzygnienia, iakie Rząd Francuzki za porozumieniem się z Królem Ferdynandem przedsięwezmie.« — Ponieważ Lord John Russel wynurzył nadzieię, że Francyia w duchu prawdziwéy polityki każe niebawem wyyść swoim woyskom, rzekł na to P. Kanning: »Obawiam się, że zacny Lord nie będzie zaspokoiony, słysząc, iż czas zupełnego opuszczenia Hiszpanii nie iest tak bliski, iak się spodziewa; tymczasem przyiemną będzie dlań rzeczą dowiedzieć się, że woyska osadzaiące o połowę są zmnieyszone.«

Bil względem zniżenia cła wchodowego przeszedł w Izbie Parów przy drugiém odczytaniu bez żadnych rozpraw. — Hrabia Liverpool przywiódł przy téy sposobności wiele szczególnych i ważnych faktów, n. p. wyroby bawełniane z fabryk Angielskich przedawane są teraz w Indyiach taniey, iak wyroby fabryk Wschodnio-Indyyskich, chociaż dzienna płaca robotnika w Anglii 2 szyl. 6 penc., a w Indyiach tylko 2 penc. wynosi. Minister spodziewa się, że wszystkie Rządy przedsięwezmą wzaiemny systemat względnie Anglii. Zaś co się dotycze tych, któreby tego nie uczyniły, iest zamiarem Rządu nałożyć dodatkowe cło 5procentowe od towarów, przez poddanych owych Rządów wprowadzanych.

W d. 28. Czerwca było liczne Zgromadze-

nie w gospodzie Londyńskiey, aby przedsięwziąć potrzebne środki względem założenia Uniwersytetu w Londynie. Uchwalono: 1) Budowa Uniwersytetu powinna być ile możności w środku miasta; 2) kapitał na tę wynosić powinien 300,000 fun. szt i na 3,000 akcyy podzielony; 3) nikt nie może podpisać się iak na 10 akcyy; każdy właściciel 5 akcyy ma mieć 2, a 10, 3 głosy; 5) każdy uczeń płacić będzie rocznie 5 funt. st. 5 szyl. i 11 fun. szt. 1 szyl. od biblioteki; 6) ustanowiony będzie Komitet budowniczy, dla trudnieniasię wystawieniem budowy i zawiadiwaniem oney.

W d. 7. Czerwca Gubernator Gibraltaru Lord Chatham, popłynął do Anglii.

Gazeta *New-Times* zapewnia, że dochód upłynionego kwartału był większy, iak z tego kwartału roku zeszłego.

P. O'Connell wydał długi adres do swoich współwyznawców w Irlandyi. W tymże zaręcza ich pod słowem honoru, iż zaraz po odroczeniu Parlamentu utworzony będzie nowy Związek Katolicki, nienaruszaiący niedawno ogłoszonego aktu parlamentowego. Nie chce ón teraz ogłaszać planów swoich w tey mierze, dla tego, ponieważ Parlament na teraźnieyszem posiedzeniu mogłby ie nowemi zniweczyć statutami.

Nieiaki P. Bellew, Katolik i prawnik w Dublinie, wyraża swoie zdanie w Gazetach Irlandzkich, iż nie naruszaiąc aktu Parlamentowego przeciwko wszelkim Związkom w Irlandyi wymierzonego, żaden inny Związek Katolicki nie może być utworzony, iak na dni 14.

Francyia.

Król Jegomość pracował w d. 7. t. m. w St. Cloud z P. Villelem.

Monitor z d. 7. Lipca zawiera rozporządzenie Królewskie z d. 6. t. m., które Zarząd Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w nieobecności Hrabiego Corbiere, porucza Ministrowi Sprawiedliwości, Hrabiemu Peyronnet.

Akademiia Francuzka na uroczystem swoiem posiedzeniu z d. 7. Lipca przyięła dwóch nowo mianowanych Członków: PP. Droz i Kaźmierza Lavigne.

Włochy.

W. Xiążę Toskański zamierzał w d. 8. Lipca wyiechać z Florencyi do Liworna, dla przyięcia tamże Królestwa Ichmość Neapolitańskich, którzy wsiądą na okręty swoiey eskadry, stoiącey w rzeczonym porcie i popłyną do Neapolu.

Sławny Astronom J. L. Pons mianowany iest przez W. Xięcia Toskańskiego uchwałą z d. 27. Czerwca Professorem teoretyczney i praktyczney astronomii w Uniwersytecie Pizy.

Sardynia.

Królestwo Ich Mość Sardyńscy po 3chmiesięczney niebytności przybyli znowu do Turynu w d. 6. Lipca, przyięci tegoż dnia rano przez Xięcia Carignan i iego Małżonkę, który powrócił był z Villeggiatura w Raconiggi.

Niemcy.

W d. 29. Czerwca nastąpiło w Schaumburgu zaślubienie dziedzicznego Xięcia Augusta Oldenburgskiego z dziedziczną Xiężniczką Idą.

Prussy.

Xiążę i Xiężna Fryderyka Niderlandzka w podróży swoiey z Berlina do Bruxelli przybyli w d. 5. Lipca do Kolonii, i wysiedli w domu gościnnym pod Dworem Cesarskim.

Szwecyia i Norwegiia.

Ospa rozszerza się coraz bardziey wewnątrz kraiu w sposobie nie pokoiącym. W Karlstadzie umarło w iednym tygodniu na tę chorobę 14 osób, i z przyczyny tey zarazy nie było posiedzenia sądu pierwszey instancyi, równie mowią, że z tego samego powodu nie było iarmarku w temże mieście znanego pod imieniem Pehrmass Marknad, na którym zwyczaynie za znaczne summy kupuią i sprzedaią żelazo.

Rossyia.

Z uwagi wielkich strat poniesionych przez Guberniią Nowey Rossyi zniżone zostało cło od wywozu skór niewyprawnych na ten rok z 80 na 40 kopiiek srebrem od puda, a od potażu z portów czarnego i Azowskiego morza, iakoteż w Bezarabii Dunajem maiącego być wyprowadzanym na 1 Rubel 75 Kopiiek srebrem. Jeneralny Gubernator Syberyi zachodniey upoważniony do przeniesienia swoiego mieszkania iak i Rady wyższego zarządu z Tobolska do Omska. Do Georgii zakazano wprowadzać zagraniczny Ałun.

Do tego Numeru Gazety dołączony iest Numer 30. Rozmaitości.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerow.